

**Cofnodion Cyfarfod o
Gyngor Ieuenctid Ceredigion
a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Penmorfa
ddydd Mercher 20 Mawrth 2024**

(10:00 – 14.00)

Yn bresennol:

Ysgol Bro Teifi (Aelod Ceredigion o Senedd Ieuenctid y Deyrnas Unedig 2023-24)
Ysgol Penglais a Hwb Ieuenctid Goats
Ysgol Penglais a Hwb Ieuenctid Goats
Coleg Ceredigion a Llysgenhadon Cymunedol Aberystwyth
Coleg Ceredigion a Llysgenhadon Cymunedol Aberystwyth
Ysgol Gyfun Penweddig
Ysgol Gyfun Penweddig ac Urdd Ceredigion
Addysg Ddewisol yn y Cartref a Chlwb Ieuenctid Talybont
Ysgol Gyfun Aberaeron
Ysgol Bro Pedr
Ysgol Bro Pedr
Ysgol Henry Richard
Ysgol Henry Richard

Hefyd yn bresennol: Gwion Bowen (Swyddog Cyfranogiad Plant a Phobl Ifanc, Gwasanaeth Gwaith Ieuenctid ac Ymgysylltu), Lowri Evans (Rheolwr Tîm, Gwasanaeth Gwaith Ieuenctid ac Ymgysylltu – Cyngor Sir Ceredigion), Greg Jones (Swyddog Corfforaethol Dros Dro, Porth Cymorth Cynnar) a'r Cynghorydd Wyn Thomas (Aelod Cabinet dros Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau)

Siaradwyr: Louise Grove-White (Swyddog Prosiect, Y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol)

Ymddiheuriadau:

(Ysgol Gyfun Penweddig (Cadeirydd Cyngor Ieuenctid 2023-24), (Ysgol Penglais),
(Ysgol Penglais), Elen James (Prif Swyddog Addysg, Cyngor Sir Ceredigion), (Ysgol
Gyfun Penweddig), (Ysgol Gyfun Penweddig), (Ysgol Uwchradd Aberteifi),
(Ysgol Gyfun Aberaeron), (Ysgol Gyfun Aberaeron), (Ysgol Gyfun
Aberaeron), (Ysgol Bro Pedr), (Ysgol Bro Teifi), (Ysgol Bro Teifi) a
(Ysgol Bro Pedr a'r Urdd)

Agenda'r Cyfarfod:

Agenda Cyfarfod
Cyngor Ieuenctid 20.3

MINUTES	
1	Croeso, Ymddiheuriadau a Chyflwyniadau
	<p>Agorodd Gwion Bowen y cyfarfod drwy groesawu'r Cyngor Ieuenctid i'r Siambr.</p> <p>Nodwyd yr ymddiheuriadau.</p>

Rhannodd GB wybodaeth am y canlynol:

- Siaradwyr
- Offer cyfieithu
- Allanfeydd Tân
- Toiledau
- Cinio a lluniaeth

Rhannodd GB yr ymddiheuriadau a oedd wedi dod i law oddi wrth Rosa Waby, Cadeirydd y Cyngor leuenctid. Byddai GB yn cadeirio'r cyfarfod yn absenoldeb Rosa.

Cyflwynodd aelodau'r Cyngor leuenctid eu hunain gan nodi'r ysgolion / sefydliadau yr oeddent yn eu cynrychioli.

Esboniodd GB y byddai cofrestr yn mynd o amgylch y Siambr yn ystod y cyfarfod.

Hwn oedd cyfarfod ffurfiol diwethaf Cyngor leuenctid Ceredigion ar gyfer 2023-24. Fodd bynnag, byddai cyfarfodydd yr is-grwpiau yn parhau i gael eu cynnal o bell a byddai unrhyw gyfarfodydd i gadarnhau trefniadau terfynol digwyddiad 'Pawb a'i Farn' ar ddiwedd y flwyddyn ym mis Gorffennaf 2024 hefyd yn cael eu cynnal o bell yn ôl yr angen.

2 Cyflwyniad y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol – Louis Grove-White

Youth Council
Meeting 20.03.24.pptb

Rhannodd LG-W gyflwyniad PwyntPwer gan ddechrau drwy roi cefndir llwybr ei gyrfa ei hun. Roedd LG-W yn gweithio fel Swyddog Prosiect ar ran Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Canolbarth Cymru, a oedd yn cael ei hariannu gan Lywodraeth Cymru ar y cyd â 3 partneriaeth arall ar draws Cymru. Roedd yn gweithio o dan adain Tyfu Canolbarth Cymru ac esboniodd sut yr oedd y Fargen Dwf yn chwarae rôl allweddol gan fod yn gatalydd o ran adfywiad a thwf economaidd yng Nghanolbarth Cymru. Dywedwyd bod £110m yn cael ei fuddsoddi ar draws rhanbarth Ceredigion a Phowys. Esboniodd LG-W fod 9 brosiectau allweddol yn cael eu hadolygu ac y byddent yn derbyn cyfran o'r cyllid.

Amcanion y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol oedd gweithio gyda chyflogwyr i nodi'r sgiliau allweddol y mae eu hangen yn y farchnad lafur leol gan sicrhau bod y ddarpariaeth hyfforddi yn cyd-fynd â'r galw. Hefyd, soniodd LG-W am y Gwarant i Bobl Ifanc sef ymrwymiad allweddol Llywodraeth Cymru i ddarparu cefnogaeth i bawb rhwng 16 a 24, sy'n byw yng Nghymru ac sydd mewn perygl o fod yn NEET (pobl nad ydynt mewn addysg cyflogaeth na hyfforddiant) fel y gallant sicrhau lle yn y byd gwaith, dderbyn addysg neu gael hyfforddiant.

Cafodd y bobl ifanc y cyfle i gymryd rhan mewn arolwg rhyngweithiol gan ddefnyddio platform Mentimeter. Mae canlyniadau'r arolwg wedi'u cynnwys isod.

Ceredigion Youth
Council Survey.pdf

Roedd y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol yn awyddus i ddeall profiadau pobl ifanc o ran derbyn cyngor am yrfaeodd, ac roedd ar hyn o bryd yn ystyried model arbennig ar gyfer Canolbarth Cymru.

Cafodd y bobl ifanc y cyfle i weld porthol gyrfaeodd rhyngweithiol o'r enw Gyrfa 360 a baratowyd ar gyfer y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol gan gwmni o'r enw One Step North. Cafodd y bobl ifanc y cyfle i rannu eu barn a'u hadborth cychwynnol am y datblygiad hwn. Nid oedd y cysyniad ar-lein hwn wedi'i rannu'n gyhoeddus eto. Byddai modd i bob person ifanc yng Ngheredigion a Phowys ddefnyddio'r ffynhonnell wybodaeth hon yn ystod eu haddysg uwchradd a'r gobaith oedd y byddai'n eu hannog nhw i wneud penderfyniadau gwybodus wrth iddynt ddewis gyrfa.

3 Gweithdai - Is-grŵp yr Amgylchedd ac Is-grŵp Urddas Mislif

Rhannwyd aelodau'r Cyngor leuenctid yn ddau grŵp: Urddas Mislif a'r Amgylchedd. Roedd modd i'r aelodau nad oeddent wedi bod yn bresennol yng nghyfarfod diwethaf y Cyngor leuenctid ddewis y grŵp yr oeddent am ymuno ag ef.

Is-grŵp yr Amgylchedd

Yn y cyfarfod diwethaf, nodwyd 3 phrosiect posibl (gwerth £500) i ymchwilio ymhellach iddynt, sef:

- 1) Cynllun Ailgyrchu Poteli Plastig
- 2) Biniau penodol ar gyfer ailgyrchu cardbord ac yn benodol, bocsys Pitsa
- 3) Cefnogi gwaith yr hybiau 'codi sbwriel' yng Ngheredigion

Ar ôl ymchwilio ymhellach, daethpwyd i'r casgliad mai'r prosiect mwyaf priodol a realistig i'r is-grŵp ei ddatblygu fyddai 'cefnogi gwaith yr hybiau 'codi sbwriel' yng Ngheredigion'. Cytunwyd y byddai cyflwyno cynllun ailgyrchu poteli plastig a mynd ati i gyflwyno biniau ailgyrchu newydd ar gyfer cardbord yn rhy uchelgeisiol fel prosiect cychwynnol yr is-grŵp a byddai'n anodd hefyd cadw o fewn y gyllideb.

Yn sgil hyn, paratowyd cynnig drafft ar gyfer y prosiect. Roedd y cynnig yn cynnwys trefnu cyfarfod â Richard Thomas, Swyddog Prosiect Cadwch Gymru'n Daclus i archwilio'r syniad ymhellach; prynu cyfarpar ychwanegol ar gyfer 'codi sbwriel' i gefnogi'r hybiau 'codi sbwriel' presennol; creu deunydd hyrwyddo a fyddai'n tynnu sylw at yr angen i roi sbwriel yn y bin yn hytrach na'i daflu ar y llawr (gan dargedu pobl ifanc) a threfnu dau ddiwrnod i godi sbwriel yn ystod gwyliau'r haf gan helpu i hyrwyddo'r cynllun 'codi sbwriel' gwirfoddol yng Ngheredigion. Rhagwelwyd y byddai modd cwrdd â chynrychiolydd Cadwch Gymru'n Daclus cyn diwedd mis Ebrill 2024.

Draft project
template is grwp amg

Is-grŵp Urddas Mislif

Roedd yr is-grŵp Urddas Mislif wedi cwrdd ddwywaith ers cyfarfod diwethaf y Cyngor Ieuenctid yn y Siambr. Yn ystod cyfarfodydd rhithiol o'r is-grŵp, gwnaeth yr aelodau gwrdd â Dr Robyn Jackowich, Darlithydd yn Ysgol Seicoleg, Prifysgol Caerdydd a gyflwynodd astudiaeth y brifysgol ynghylch 'Poenau Difrifol adeg y Mislif', a Laurie Hughes, Athrawes Ymgynghorol Lles yng Ngwasanaethau Ysgolion Ceredigion i drafod y blaenoriaethau ar hyn o bryd.

Bu i'r grŵp adolygu fersiwn ddrafft 'Canllawiau ynghylch y Mislif i Ysgolion Ceredigion' a rhoi adborth yn ei chylch. Byddai LE yn mynd ati i'w diweddarau yn unol â'r sylwadau a roddwyd a byddai'n rhannu'r canllawiau er mwyn derbyn sylwadau terfynol.

Roedd y canllawiau yn ystyried y meysydd canlynol:

- Cyflwyniad
- Cefndir
- Cynllun Gweithredu Cymru sy'n Falch o'r Mislif: Llywodraeth Cymru
- Cynllun Urddas Mislif Ceredigion
- Dull gweithredu ar gyfer yr ysgol gyfan
- Cynnyrch mislif
- Dillad sbar
- Hyfforddiant a dysgu proffesiynol
- Addysg ac ymwybyddiaeth ynghylch y mislif
- Urddas wrth ddefnyddio toiledau
- Y mislif ac ymarfer corff
- Poenau difrifol adeg mislif ac Endometriosis
- Adnoddau defnyddiol
- Cwestiynau cyffredin
- Cysylltiadau defnyddiol
- Ysgolion sy'n dangos agweddau cadarnhaol tuag at y mislif: Templed ar gyfer y Fframwaith

Rhannodd yr aelodau syniadau am feysydd a oedd ar goll o'r canllawiau neu feysydd a oedd angen eu haddasu.

Gofynnwyd i aelodau'r is-grŵp a fyddent ar gael i fod yn bresennol yng nghyfarfod Fforwm Penaethiaid Ysgolion Uwchradd Ceredigion i gyflwyno'r canllawiau cyn iddynt gael eu cyhoeddi a'u rhannu'n eang ag ysgolion Ceredigion. Byddai LE yn trefnu bod y canllawiau yn cael eu cyflwyno yng nghyfarfod y Penaethiaid ym mis Mehefin.

4 Diweddariad - Senedd Ieuenctid y Deyrnas Unedig

Rhoddodd Aeron Dafydd (Aelod Ceredigion o Senedd Ieuenctid y Deyrnas Unedig) ddiweddariad am y cyfarfod a gynhaliwyd yn ddiweddar rhwng Rosa Waby (Cadeirydd y Cyngor Ieuenctid), Ben Lake AS, Bryan Davies, Arweinydd Cyngor Sir Ceredigion, Wyn Thomas, yr Aelod Cabinet dros Ysgolion, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau ac Elen James, Prif Swyddog Addysg.

	<p>Ymhlith y materion a drafodwyd oedd y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trafnidiaeth • Addysg Ôl-16 • Ail gartrefi • Argyfwng Costau Byw • Yr Amgylchedd / Sero Net • Y Gymraeg • Presenoldeb mewn Ysgolion • Y Meini Prawf ar gyfer y Lwfans Cynhaliaeth Addysg <p>Rhannodd GB ddiweddariad ynglŷn â rhaglen genedlaethol Senedd leuenticid y Deyrnas Unedig.</p>
5	Adborth ynghylch Ymweliad y Cyngor leuenticid â'r Senedd a Strwythur y Rhaglen
	<p>Gofynnodd GB i'r aelodau am eu hadborth a'u profiadau yn dilyn yr ymweliad â Senedd Cymru yn ystod hanner tymor mis Chwefror 2024.</p> <p>Bu 13 aelod o Gyngor leuenticid Ceredigion ar ymweliad â'r Senedd ym Mae Caerdydd gan fynd ar daith addysgol o amgylch yr adeilad a chymryd rhan mewn sesiwn holi ac ateb gydag Elin Jones AS.</p> <p>Cododd y bobl ifanc gwestiynau ar faterion sy'n bwysig iddyn nhw, gan gynnwys trafndiaeth, addysg, fêpio ac awtistiaeth.</p> <p>Eglurodd GB fod yr ymweliad â'r Senedd yn ychwanegiad newydd i raglen graidd y Cyngor leuenticid, ac nad oedd hyn wedi'i gynnwys ar y rhaglen er 2015. Ychwanegodd fod adborth y bobl ifanc yn bwysig er mwyn sicrhau eu bod yn cytuno bod ymweld â'r Senedd yn rhywbeth gwerthfawr.</p> <p>Dywedodd yr aelodau eu bod wedi mwynhau'r profiad ac iddo fod yn brofiad gwerth chweil. Roeddent o'r farn y dylai'r ymweliad barhau i fod yn rhan o raglen flynyddol y Cyngor leuenticid. Awgrymodd yr aelodau efallai y tro nesaf y byddai'n well mynd ar ddiwrnod ysgol yn hytrach nag yn ystod y gwyliau.</p>
6	Trafodaeth ynghylch Canlyniadau 'Rhoi dy Farn 2024'
	<p>Cafodd aelodau'r Cyngor leuenticid drafodaeth ynghylch canlyniadau'r bleidlais flynyddol a gynhaliwyd fel rhan o ymgyrch 'Rhoi dy Farn'. Ar ôl ystyried rhestr eang o bynciau pwysig, dewiswyd rhestr fer o bynciau. Byddai'r cwestiynau a gyflwynir i banel Pawb a'i Farn' yn seiliedig ar y pynciau a dderbyniodd y nifer mwyaf o bleidleisiau.</p> <p>Pleidleisiodd 2031 o bobl ifanc a rhannwyd y canlyniadau ar y sgrin fel y gellid eu trafod.</p>

Canlyniadau Rhoi Dy
Farn - in order 2024.p

Diolchwyd i CJ (Coleg Ceredigion) a oedd wedi cynorthwyo GB i gasglu'r pleidleisiau o Gampws Aberystwyth.

Esboniodd GB fod papurau pleidleisio wedi dod i law oddi wrth holl ysgolion uwchradd Ceredigion, yr Unedau Cyfeirio Disgyblion, Coleg Ceredigion, Hyfforddiant Ceredigion a nifer o grwpiau ieuencid.

7 Ffilm Comisiynydd Plant Cymru

Rhannwyd ychydig o wybodaeth am Gomisiynydd Plant Cymru, Rocio Cifuentes. Roedd Rocio wedi dechrau yn y rôl ym mis Ebrill 2022 a hi fydd y comisiynydd am 7 mlynedd.

Rhannwyd ffilm a oedd wedi'i chyhoeddi'n ddiweddar ag aelodau'r Cyngor Ieuencid. Roedd y ffilm yn tynnu sylw at flaenoriaethau Comisiynydd Plant Cymru yn ystod ei chyfnod yn y swydd. Byddai Comisiynydd Plant Cymru yn ymuno â phanel digwyddiad diwedd blwyddyn y Cyngor Ieuencid sef 'Pawb A'i Farn Ceredigion 2024' a gynhelir yn Siambr y Cyngor ar 12 Gorffennaf 2024.

CCFW Film.pptx

8 Paratoi ar gyfer digwyddiad Pawb a'i Farn 2024: Y cwestiynau a'r panel

Yn dilyn trafodaeth ynghylch canlyniadau pleidlais 'Rhoi dy Farn', cafodd aelodau'r Cyngor Ieuencid y cyfle i ystyried eu cwestiynau wrth baratoi ar gyfer digwyddiad 'Pawb a'i Farn' yn nhymor yr haf.

Byddai cwestiynau pwysig ynghylch y pynciau canlynol yn cael eu gofyn i banel o wneuthurwyr polisi ac unigolion sy'n dylanwadu ar bolisi:

- Tai Fforddiadwy
- Costau Byw
- Trafnidiaeth
- Iechyd Meddwl a Llesiant

Rhannwyd yr aelodau i grwpiau fel y gallent drafod y materion hyn a pharatoi cwestiynau cyn eu cyflwyno i'r Cyngor Ieuencid ehangach.

Byddai'r cwestiynau yn cael eu gofyn i'r panel yn y Gymraeg a'r Saesneg a phenderfynodd y bobl ifanc y byddai'r aelodau canlynol yn gofyn y cwestiynau:

- Tai Fforddiadwy (CJ a CJ)

- Costau Byw (MB a DD)
- Trafnidiaeth (TD a LIN)
- Iechyd Meddwl a Llesiant (MB a CM)

Roedd dau aelod o banel Pawb a'i Farn wedi'u cadarnhau (Ben Lake AS a Rocio Cifuentes, Comisiynydd Plant Cymru). Byddai dau aelod arall yn cael eu cadarnhau'n fuan.

9 Rhannu gwybodaeth a Dyddiad y Cyfarfod Nesaf

Gofynnodd RW a oedd unrhyw un o'r aelodau yn dymuno codi unrhyw fater arall. Ni chodwyd yr un mater arall.

Rhannodd GB wybodaeth am gynllun teithiau rhatach Llywodraeth Cymru sef 'Fy Ngherdyn Teithio'. Roedd y wybodaeth hefyd wedi'i rhannu ar lwyfan MS Teams y Cyngor Ieuenctid.

Rhannodd GB wybodaeth am y 'cyfarfod' nesaf sef y digwyddiad diwedd tymor yn y Siambr ar 12/07/2024. Byddai trafndiaeth yn cael ei ddarparu ac yn ogystal ag aelodau'r Cyngor Ieuenctid, byddai cyfle i'r ysgolion ddod â disgyblion ychwanegol i fod yn rhan o'r gynulleidfa.

Dyddiadau cyfarfodydd 2023-24:

Cyfarfod 1: 20/10/23

Cyfarfod 2: 02/02/24

Cyfarfod 3: 20/03/24

Diwedd tymor, Digwyddiad Pawb a'i Farn: 12/07/23

Youth Council Flyer
2023.24 (Eng).pdf

Diolchodd GB i'r aelodau am fod yn bresennol ac am gymryd rhan yn y cyfarfod.

Gofynnodd RW i bob aelod lofnodi eu henwau ar y daflen wrth iddynt adael Penmorfa ac i aros yn y dderbynfa am eu trafndiaeth.

Cyflwynir cofnodion cyfarfodydd y Cyngor Ieuenctid i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu a'r Cabinet Llawn, er mwyn sicrhau bod safbwyntiau pobl ifanc yn rhan o'r broses ddemocrataidd yng Ngheredigion.